

Predgovor

U jesen 2018. u Matičinom *Vijencu* počeo sam objavljivati zapise u rubrici nazvanoj *Zagrebački štikleci*. Kolumnu sam pisao dvije godine, a potom se povukao i preporučio uredništvu da nađu autora koji će na sličan ili nešto drugačiji način pisati o nekom drugom našem gradu. Zagrebačke teme, međutim, nisam iscrpio pišući kolumnu u *Vijencu*, nego sam ih nastavio zapisivati ili barem skicirati kako bi mi koja pala na pamet. Znatno prije, pred gotovo dvadesetak godina, bio sam neko vrijeme zaokupljen prikupljanjem svekoliko građe koja se odnosila na novozagrebačko naselje Trnsko. Baveći se naseljem svoga djetinjstva isključivo hobistički, ali koristeći se pritom metodama ozbiljnoga rada, upoznao sam se i s prošlošću grada u cjelini. A nakon Trnskog, istražio sam pomalo i prošlost Črnomerca, dijela grada u kojem živim u krugu obitelji više od četiri desetljeća. Još prije, u Leksikografskom zavodu, gdje sam proveo glavninu radnoga vijeka, radili smo izdanje nazvano *Zagrebački leksikon*. Tada sam rodnome gradu i gradu u kojem živim po prvi put pristupio sa stručne strane te poznavanje grada počeo produbljivati. Sve aktivnosti koje spominjem i kroz njih stečena iskustva, prethodila su nastanku ove knjige.

U knjizi glavninu sadržaja čine zapisi podjednakoga opsega, najčešće tri do četiri autorske kartice rukopisa, posvećeni zagrebačkim temama, a prema nazivu rubrike u *Vijencu* nazvani su štiklecima. Po sadržaju mogu se podijeliti u tri osnovne skupine. Prva su fak-

tografske crtice iz zagrebačke prošlosti. Ti su tekstovi većinom, ali ne i svi, izvorno objavljeni u *Vijencu*, a u ovoj se knjizi pojavljuju u dopunjenom i prilagođenom obliku. Birajući o čemu bih pisao iz gradske prošlosti, nastojao sam se posvetiti manje poznatim ili manje istraženim detaljima, nadajući se da na taj način barem malo pridonosim boljem poznavanju zagrebačke tematike.

Druga skupina zagrebački su štikleci napisani na temelju osobnoga sjećanja. Ne donosim ih zato što mislim da bi autobiografski detalji nekome trebali biti zanimljivi ili važni, nego zato što sam smatrao da je ono što sam zapisao dobra ilustracija običaja, navika ili ponašanja tipičnih za prošla vremena. Donoseći osobno, vjerovao sam da pišem i o onodobnom općem, a današnjem bivšem, potisnutom ili zaboravljenom. Razumije se, ima i štikleca koji objedinjuju obilježja dviju skupina.

Preostali štikleci treća su skupina i uglavnom su to doživljaji s putovanja po Hrvatskoj, susjednim zemljama ili pak nekim trećim zemljama. Izabrana su pritom manje posjećivana odredišta, slabije poznata široj publici ili pak dojmivi doživljaji netipični za uobičajena turistička putovanja. Nekoliko štikleca vrti se i oko nogometa, naravno ne onog vrhunskog, nego rekreacijskog koji je važan sadržaj u mojem životu. U prijašnjim putopisnim knjigama, a dvije od njih objavljene su u nakladi Matice hrvatske, te doživljaje nisam pobliže opisivao pa sam smatrao da ih mogu nadovezati na zagrebačke štiklece s namjerom da proširim horizont knjige. Uostalom, gdje god da sam išao i bio, imao sam pred sobom i sliku rodno grada, neprestano mjereći i uspoređujući druga mjesta s njim. S druge strane, Zagreb kakvog želim i volim nije neko zaostalo i zaobiđeno mjesto okrenuto samome sebi, nego grad otvoren utjecajima koji donose napredak i ljudima dobre volje sa svih strana.